

ปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของกรรวีเรือน

ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางสังคม มีส่วนในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของกรรวีเรือน โดยทั่วไปมักจะพบว่าบุคคลที่ด้อยการศึกษา และฐานะทางสังคมต่ำมีบุตรหลายราย ทำให้มีจำนวนสมาชิกในกรรวีเรือนจำนวนมาก บุคคลที่มีการศึกษาและฐานะทางสังคมสูงมีบุตรน้อย ทำให้มีจำนวนสมาชิกในกรรวีเรือนจำนวนน้อย ดังนั้นในสภาพสังคมที่ต่างกัน น่าจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของกรรวีเรือนที่ต่างกัน ทั้งนี้เพราะกรรวีเรือนที่สมาชิกในกรรวีเรือนมีการศึกษาคดี และมีฐานะทางสังคมสูงย่อมมีโอกาสที่จะรับรู้สิ่งใหม่ ๆ และมีเหตุจูงใจให้บุตรจำนวนน้อย ทำให้มีจำนวนสมาชิกในกรรวีเรือนจำนวนน้อย รวมทั้งผู้ที่มีความรู้ก็มักจะมาร่วมกันอยู่ในกรรวีเรือนขนาดใหญ่แทนที่จะออกไปทำงานในที่ที่เจริญแล้วมากกว่าที่จะรวมกันอยู่ในบ้าน ในขณะที่ผู้ซึ่งสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางสังคมทั้งในด้านการศึกษา และระดับความทันสมัย เพื่อดูความแตกต่างในเรื่องขนาดของกรรวีเรือน รวมถึงศึกษาในเรื่องแบบของกรรวีเรือน

การศึกษา

สำหรับการศึกษารังนี้ปรากฏตามตารางที่ ๑๒ จำนวนสมาชิกในกรรวีเรือนของกลุ่มกรรวีเรือนที่มีหัวหน้ากรรวีเรือนเป็นผู้ไม่รู้อ่านเขียนจำนวนเท่ากับ ๖.๖ คน ในขณะที่กรรวีเรือนที่มีหัวหน้ากรรวีเรือนจบการศึกษาชั้น ป.๔ และศึกษาต่อในระดับชั้น ป.๕ ถึง ป.๘ นั้น มีจำนวนสมาชิกในกรรวีเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๐ คน ส่วนกรรวีเรือนที่มีหัวหน้ากรรวีเรือนมีการศึกษาตั้งแต่ ป.๘ ขึ้นไปมีน้อยมาก มีขนาดกรรวีเรือนเท่ากับ ๖.๑ คน และกรรวีเรือนที่มีหัวหน้ากรรวีเรือนอยู่ชั้น ป.๑-ป.๔ มีขนาด ๖.๔ คน ที่น่าสังเกตอีกคือ เมื่อหัวหน้ากรรวีเรือนเป็นผู้ไม่รู้อ่านเขียนนี้ จะทำให้ขนาดกรรวีเรือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่ากรรวีเรือนที่หัวหน้ากรรวีเรือนจบการศึกษาชั้น ป.๔ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชาวชนบทที่อยู่ในฐานะยากจนมักจะได้รับทางการศึกษาในชั้นบังคับ คือจบชั้น ป.๔ แต่อาจจะอ่าน และ

เขียนไม่ได้

จากผลการศึกษา ทำให้ไม่อาจสรุปได้ว่าการศึกษาของตัวเมธาร์โรตอนมีผลทำให้ขนาดกรวยเรือนใหญ่หรือเล็ก เพราะจากกรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสีมีขนาดใหญ่กว่ากรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนเรียนชั้น ป.๑ - ป.๔ และกรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนเรียนต่อในชั้น ป.๕ - ป.๗ นั้นกลับมีขนาดใหญ่กว่ากรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนเรียนชั้น ป.๑ ขึ้นไป และใหญ่กว่ากรวยเรือนแบบอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าจำนวนกรวยเรือนไม้รัฐมังสีกรวยเรือนเรียนต่อในชั้น ป.๕ ถึง ป.๗ และถึงแต่ชั้น ป.๗ ขึ้นไปจากโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวนั้นมีจำนวนน้อยมาก ทำให้ไม่อาจสรุปผลได้ว่าการศึกษาที่หัวตักกรวยเรือนมีขนาดแตกต่างกันนี้ เป็นมาจากระดับการศึกษาของหัวตักกรวยเรือน

พิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสี และเรียนในชั้น ป.๑ - ป.๔ ในกรวยเรือนที่ไม่มีผู้ดูแล เป็นหัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสีมีขนาดกรวยเรือน - ๖.๔ ซม. และเมื่อหัวตักกรวยเรือนเรียนชั้น ป.๑ - ป.๔ มีขนาดกรวยเรือน ๖.๑ ซม. เป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อย ในกรวยเรือนที่มีผู้ดูแลหนึ่งคู่ เมื่อหัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสี และหัวตักกรวยเรือนมีการศึกษา ป.๑- ป.๔ มีขนาดกรวยเรือน ๖.๔ และ ๖.๓ ซม. และเมื่อหัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสีมีขนาดใหญ่กว่าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนกรวยเรือนที่ไม่มีผู้ดูแลสองคู่ กรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนไม้รัฐมังสีกลับมีขนาดเล็กกว่ากรวยเรือนที่หัวตักกรวยเรือนศึกษา ป.๑-ป.๔

ดังนั้นจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้สรุปได้ว่า ปัจจัยกั้นการศึกษาของหัวตักกรวยเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของกรวยเรือน การที่ไม่สามารถหาความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ อาจเป็นเพราะว่าชาวชนบทไทยไม่ได้มีระดับการศึกษาต่างกันมากนัก ส่วนใหญ่จะจบชั้นประถมปีที่ ๔ ส่วนที่จบสูงกว่านั้นน้อยมาก ทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น ส่วนผู้ศึกษาในวัยสูงอายุขึ้นไป

มักจะไม่วู่ในเกณฑ์การศึกษาชั้นมัธยม จึงเริ่มพวกไม่วู่หนังสือ หรือไปเคยเรียนหนังสือ หัวหน้า
กรวเรือพวกไม่วู่หนังสือจึงมักเป็นพวกสูงตงๆ จึงมีจำนวนสมาชิกในกรวเรือไม่น้อยกว่าพวกกลุ่ม
วัยกลางคนเล็กน้อย เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วในเรื่องเกี่ยวกับความมุ่งมั่งใจที่นำกรวเรือ

ตารางที่ ๑๖ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อหนึ่งครัวเรือน จำแนกตามจำนวนคูสมรสที่อยู่ในครัวเรือน และ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จำนวนคูสมรส	ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน					
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑ - ป.๔	ป.๕ - ป.๗	ตั้งแต่ ป. ๘ ขึ้นไป	ไม่ทราบ ไม่ตอบ	รวมทุกระดับ การศึกษา
ไม่มีคูสมรส	๖.๔ (๑๖๓)	๖.๑ (๑๘๔)	๗.๔ (๓)	๖.๐ (๘)	๖.๕ (๖๕)	๖.๔ (๔๓๑)
หนึ่งคู	๖.๔ (๑๖)	๖.๓ (๒๗)	* (๖)	* (๖)	๗.๒ (๑๓)	๖.๖ (๖๐)
สองคู	๖.๕ (๓๗)	๖.๗ (๒๕)	* (๑)	* (๒)	๖.๒ (๑๓)	๖.๕ (๗๘)
สามคูขึ้นไป	๖.๗ (๒๗๕)	๖.๖ (๒๕๕)	๖.๘ (๒๘)	๖.๖ (๓๓)	๗.๑ (๑๓๘)	๖.๗ (๗๖๗)
ยกกรวม	๖.๖ (๔๔๑)	๖.๔ (๕๓๕)	๗.๐ (๓๘)	๖.๑ (๕๕)	๗.๐ (๒๓๓)	๖.๖ (๑๓๕๖)

ตัวอย่างในประเภทนี้มีน้อยกว่า ๕ ราย

การติดต่อกับโลกภายนอก

ดังนี้ที่จะใช้วิธีการติดต่อกับโลกภายนอกในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการติดต่อกับตัวตลกของจังหวัด ลักษณะของพื้นที่อยู่อาศัย หรือความใกล้ชิด - ไกลของที่อยู่อาศัย ซึ่ง เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนชาย ในการศึกษานี้จะได้พิจารณาถึงผลของดังนี้ ทั้งกล่าวถึง

ความบ่อยครั้งในการติดต่อกับตัวตลกของจังหวัด

จากการศึกษารั้งนี้พบว่าความบ่อยครั้งในการติดต่อกับเขตเมืองของหัวหน้าครัวเรือนมี ผลต่อการกำหนดจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีการไปมาติดต่อกับบริเวณตัวตลกของจังหวัดบ่อยครั้งอย่างน้อยที่สุดอาทิตย์ละครั้ง มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๐ คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนยิ่งเพิ่มขึ้น เมื่อช่วงเวลาในการที่หัวหน้าครัวเรือนมีการติดต่อกับเขตเมืองห่างออกไป ครัวเรือนซึ่งหัวหน้าครัวเรือนเดินทางไปในบริเวณตัวจังหวัดอย่างมากที่สุดมีละครั้ง หรือมีประมาณครั้ง จะมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖.๓ คน และครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยไปติดต่อกับเขตเมืองหรือตัวตลกของจังหวัดเลยหรือนาน ๆ ครั้งจะไปที จะมีขนาดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๒ คน (ตารางที่ ๑๓)

เมื่อพิจารณาการติดต่อกับเขตเมืองในครัวเรือนที่ไม่มีผู้สมรส ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนติดต่อกับเขตเมืองบ่อยครั้งมีขนาด ๓.๐ คน เกือบครึ่งมีขนาด ๕.๐ คน มีครึ่งมีขนาด ๕.๖ คน และนาน ๆ ครั้งมีขนาด ๘.๐ คน ในครัวเรือนที่มีผู้สมรสหนึ่งคู่ สองคู่ และสามคู่ขึ้นไป เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการติดต่อกับเขตเมืองบ่อยครั้งก็มีขนาดครัวเรือนที่เล็กกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนติดต่อกับเขตเมืองน้อยครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนติดต่อกับเขตเมืองบ่อยครั้งนั้น หัวหน้าครัวเรือนได้รั้มีรายความมั่งคั่ง ความก้าวหน้าต่าง ๆ ของเขตเมือง

เป็นผู้ที่มีโอกาสดีกว่าคนที่ไม่เคยเข้าเมืองหรือไม่เคยครั้งกว่า ทำให้ค่าเช่าความรู้นั้นมาจับ
 คนในครัวเรือนของพวกชาย ทำให้สมาชิกในครัวเรือนเหล่านี้อาจจะแยกย้ายกันไปยังถิ่นที่เห็นว่า
 เจริญก้าวหน้า อาจไปเพื่อการศึกษา หรือไปหางานทำ นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนที่ติดต่อกับ
 กับเขตเมืองบ่อย ๆ อาจจะนำเอาความรู้ในการเกษตรกรรมแบบใหม่ ๆ มาใช้ ทำให้ไม่จำเป็นต้อง
 ต้องใช้แรงงานจำนวนมากในการผลิต ทำให้สมาชิกในครัวเรือนแยกย้ายกันไปทำงานประเภทอื่นได้

ตารางที่ ๑๓ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อหนึ่งครัวเรือน จำแนกตามจำนวนผู้สมรสที่อยู่ในครัวเรือน และ ความบ่อยครั้งในการติดต่อกับเขตเมือง

จำนวนผู้สมรส	ความบ่อยครั้งในการติดต่อกับเขตเมือง					ยอดรวม
	บ่อยครั้งหรือ สัปดาห์ละครั้ง	เดือนละครั้ง	ปีละครั้งหรือ หลายครั้ง	นานๆครั้งหรือ ไม่เคยไป	ไม่ทราบ ไม่ตอบ	
ไม่มีผู้สมรส	๓.๐ (๑๘)	๕.๐ (๕)	๕.๖ (๒๓)	๗.๐ (๗๖)	๘.๓ (๑๒)	๖.๐ (๑๓๐)
หนึ่งคู่	๓.๘ (๗)	๕.๗ (๔๘)	๗.๐ (๑๕๓)	๗.๓ (๘๗)	๕.๖ (๒๐)	๖.๘ (๘๑๑)
สองคู่	๘.๒ (๗)	๕.๘ (๑๘)	๗.๓ (๓๖)	๗.๖ (๕๕)	* (๑)	๗.๑ (๑๑๗)
สามคู่ขึ้นไป	๖.๕ (๘)	* (๒)	* (๑)	๘.๓ (๒๖)	* (๑)	๗.๘ (๓๘)
ยอดรวม	๘.๐ (๓๖)	๕.๕ (๗๐)	๖.๓ (๒๐๘)	๗.๒ (๓๘๘)	๕.๐ (๓๘)	๖.๗ (๖๕๒)

* ตัวอย่างประเภทที่มีน้อยกว่า : ราย

ความถี่ - โกลของที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า กร้วเรือนที่อยู่ไกลมากมีขนาดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๕.๕ คน กร้วเรือนที่อยู่ไกลมีขนาด ๖.๕ คน กร้วเรือนที่อยู่ใกล้มีขนาด ๘.๑ คน และกร้วเรือนที่อยู่ในชุมชนตลาดมีขนาดเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๓ คน โดยกร้วเรือนที่ไม่มีผู้สมรสที่กร้วเรือนที่อยู่ไกลชุมชนเมืองมากมีขนาด ๕.๕ คน อยู่ไกลมีขนาด ๖.๓ คน อยู่ใกล้เท่ากับ ๘.๑ คน (ตารางที่ ๑๔) กร้วเรือนในชุมชนตลาดมีเพียง ๒ กร้วเรือน โดยกร้วเรือนที่มีผู้สมรส ๒ คู่ ที่อยู่ไกลมากมีขนาดเฉลี่ย ๕.๕ คน ที่อยู่ไกลมีขนาด ๖.๕ คน ซึ่งเท่ากับกร้วเรือนที่อยู่ใกล้ จะเห็นได้ว่าในกร้วเรือนที่มีผู้สมรสสองคู่มีความถี่ - โกลของที่อยู่ไม่ทำให้ขนาดกร้วเรือนแตกต่างกันไปเลย เมื่อพิจารณาดูตารางที่พบความแตกต่างที่ว่ากร้วเรือนที่อยู่ไกลมากมีขนาดเล็กกว่ากร้วเรือนที่อยู่ใกล้ และในชุมชนตลาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กร้วเรือนที่อยู่ในชุมชนตลาดเป็นที่สะดวกในการติดต่อธุรกิจ อาจทำให้ญาติพี่น้องหรือมิตรสหายมาเที่ยวเล่นกร้วเรือนและภรรยาตัวไปประกอบอาชีพอยู่เพื่อการทำมาหากิน หรือเพื่อการศึกษาม่าง ทำให้ขนาดของกร้วเรือนใหญ่ขึ้น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือตัวอย่างของกร้วเรือนที่อยู่ใกล้และในชุมชนตลาดมีขนาดเล็กมาก อาจทำให้คนที่ใกล้ตลาดเคลื่อนไปจากหลักทั่วไปก็เป็นได้

เมื่อนำเอาความบ่อยครั้งในการติดต่อกับเขตเมือง และความถี่ - โกลของที่อยู่อาศัย มาพิจารณากัน กล่าวได้ว่ากร้วเรือนที่อยู่ใกล้กับเขตเมืองย่อมจะมีโอกาสเดินทางเข้าไปในเมืองบ่อยครั้งกว่า และกร้วเรือนที่อยู่ไกลก็ย่อมมีโอกาสน้อยกว่าที่จะติดต่อกับเขตเมือง ดังนั้นกร้วเรือนที่อยู่ใกล้เขตเมืองก็น่าจะมีขนาดเล็กกว่ากร้วเรือนที่อยู่ไกล แต่ทำไมไม่เช่นนั้นบ้างนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรกกร้วเรือนที่อยู่ใกล้หรืออยู่ในชุมชนเมือง ย่อมมีโอกาสที่จะติดต่อกับเมืองดีกว่า แต่ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าเมืองบ่อยครั้ง กร้วเรือนในเขตชนบทส่วนมากฐานะยากจน การเข้าเมืองเพื่อขอร้องให้การต้องจ่ายเงินไปโดยไม่จำเป็น จะเห็นได้จาก

ตัวเลขในตารางที่ ๑๓ ว่า ครัวเรือนที่ติดต่อกับเขตเมืองบ่อยครั้งนี้มีจำนวนน้อยมาก ประการที่
สอง เนื่องจากจำนวนครัวเรือนที่อยู่ในเขตเมืองภาคนี้มีจำนวนน้อยมาก ครัวเรือนเหล่านี้อาจจะ
เป็นครัวเรือนที่มีสมาชิกจำนวนมากเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ค่าเฉลี่ยที่ได้มาไม่เหมาะสมไปทั่ว

ตารางที่ ๑๘ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยต่อหนึ่งครัวเรือน จำแนกตามจำนวน
 ครัวเรือนที่อยู่ในครัวเรือน และความถี่ - โกลของที่อยู่อาศัย

จำนวนครัวเรือน	ความถี่ - โกลของที่อยู่อาศัย				
	โกลมาก	โกล	โกล	ในชุมชนตลาด	ยอดรวม
ไม่มีครัวเรือน	๕.๘ (๑๕๕)	๒.๓ (๑๕๗)	๓.๑ (๕๐)	* (๒)	๒.๓ (๕๕๘)
หนึ่ง	๕.๓ (๒๕)	๓.๑ (๒๕)	๓.๘ (๓)	-	๒.๘ (๒๑)
สอง	๕.๕ (๒๐)	๒.๗ (๓๕)	๒.๗ (๑๘)	* (๓)	๒.๓ (๓๖)
สามขึ้นไป	๒.๑ (๕๕)	๒.๖ (๓๓)	๓.๐ (๒๒)	๓.๕ (๒)	๒.๕ (๘๐)
ยอดรวม	๕.๕ (๕๕)	๒.๕ (๕๓)	๓.๑ (๓๕)	๓.๓ (๒๕)	๒.๘ (๑๓๕)

* ตัวอย่างในประเภทนี้ต่ำกว่า ๕ ราย